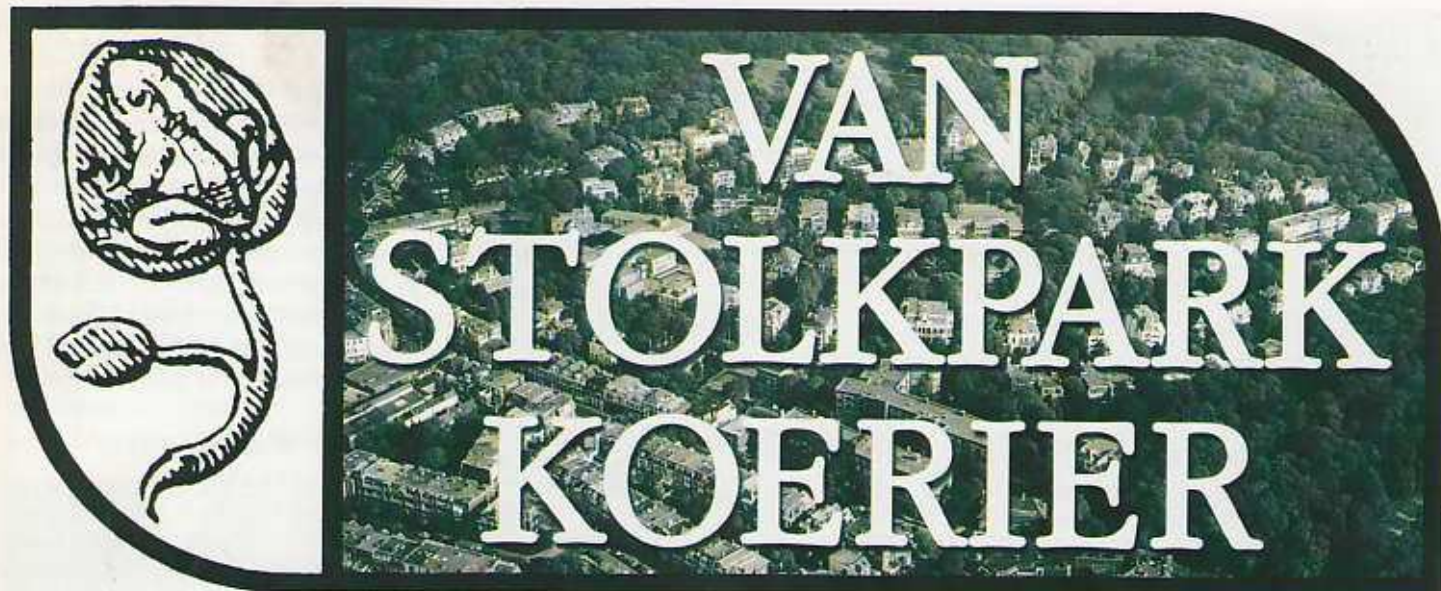

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes. Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Gevaarlijke verkeerssituaties in en rond het Van Stolkpark

De laatste jaren zijn er steeds meer kinderen in de wijk komen wonen. Dat is goed nieuws. Dagelijks fietsen de leerlingen van twee scholen, het VCL en het Luzac Lyceum door het Van Stolkpark. Voor al die kinderen zijn er meer gevaarlijke verkeerssituaties ontstaan door een combinatie van twee factoren: de afsluiting van de Duinweg en daarnaast de invoering van betaald parkeren op de Kanaalweg per 1 september jl.

Andere verkeersonveilige situaties zijn die bij Madurodam en die op het kruispunt Wage naarweg/ Nieuwe Parklaan. Tenslotte wordt er in het MER rapport voor het Masterplan Scheveningen Kust nog veel meer autover-

keer in de wijk voorspeld.

Hieronder een toelichting op deze ontwikkelingen.

AFSLUITING VAN DE DUINWEG

Nu al weer vijf maanden is de Duinweg, de hoofdadres door het Van Stolkpark, afgesloten voor het autoverkeer vanwege de veiligheidssituatie rond de Iraanse ambassade. De Wijkvereniging heeft hierover twee brieven aan de Burgemeester geschreven. Als reactie op onze eerste brief werd de afsluiting van de Belvédèreweg ongedaan gemaakt en is er weer een doorgang mogelijk over de Duinweg voor voetgangers en fietsers. Dat was

wel een grote vooruitgang, maar daarmee zijn we er nog niet.

Door de afsluiting van de Duinweg komt er namelijk meer verkeer over de overige wegen in het Van Stolkpark. En dat zijn nu juist de wegen waar de meeste scholieren fietsen op weg naar school. Op de Professor Gerbrandyweg is recent een ongeluk gebeurd waarbij een scholier op de motorkap van een auto terecht is gekomen (gelukkig zonder ernstig letsel). Daarbij komt dan ook nog dat er meer sluipverkeer rijdt door de wijk vanwege de afsluiting van de Scheveningseweg.

Door de afsluiting van de Duinweg en het mede daardoor ontstane 'waterbedeffect' voor het verkeer, worden de kinderen in gevaar gebracht. In de Conventie van Wenen wordt (alleen) gevraagd om "appropriate measures" om diplomaten te beschermen. Voor de bewoners van het Van Stolkpark zijn de genomen maatregelen voor de Iraanse ambassade niet "appropriate", maar disproportioneel.

Er zijn verschillende, minder verstrekkende oplossingen te bedenken om de Iraanse ambassade te beschermen waarbij de Duinweg niet hoeft te worden afgesloten.

Daarbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld het plaatsen van bloembakken, aanbrengen van wegvrouwningen en/of hogere drempels. En wordt het anders geen tijd, gegeven de genoemde overlast en gelet op de ontstane veiligheidssituatie, de Iraanse ambassade te verplaatsen?

Sint Maarten

Voor Sint Maarten gingen de kinderen met lampions in optocht door de wijk. Ze hebben heel mooi gezongen!

Vervolg op pagina 2

PARKEER PROBLEMATIEK

Sinds de invoering van betaald parkeren elders worden er min of meer permanent tweede auto's, busjes, aanhangwagens en bedrijfsauto's in de wijk geparkeerd. Dit is met name gevaarlijk op de Gerbrandyweg en rond het Thomas van Stolkplein. Bij het pleintje ontnemen de busjes het zicht op voetgangers en fietsers. Langs de Gerbrandyweg staan aan twee kanten auto's geparkeerd waardoor de rijweg te nauw wordt voor het verkeer. Daardoor kunnen ook problemen ontstaan voor nood- en hulpdiensten.

Welke oplossing voor deze problemen uiteindelijk wordt aangeboden en gekozen, het bestuur van de Wijkvereniging vindt dat de meerderheid van de bewoners vooraf moet worden bevraagd en er voorstander van moet zijn. Zelf stelt het bestuur voor om op de Gerbrandyweg eenrichtingsverkeer in te voeren om op die manier in ieder geval de veiligheid te verbeteren op een te smalle weg met fietsende scholieren.

Meer drastische oplossingen zouden kunnen zijn: parkeren aan een kant verbieden, of parkeerhavens aanleggen ten koste van het groen en de weg iets verbreden.

Andere meer fundamentele oplossingen zijn het invoeren van de "kraagregeling" of betaald parkeren. De "kraagregeling" behelst dat voor het parkeren van auto's van buiten de wijk per uur moet worden betaald tussen 17.00 uur en 21.00.

Voordeel is dat wijkbewoners dan in ieder geval hun auto voor de deur kunnen parkeren en dat de wijk verlost wordt van de busjes, omdat deze er niet meer kosteloos continu kunnen blijven staan.

De Wethouder heeft bewoners geschreven dat deze regeling echter niet kan worden

toegepast in het Van Stolkpark, omdat deze niet zou grenzen aan twee wijken met betaald parkeren. Deze maatregel is onlangs in de Gemeenteraad besproken. De SP heeft een motie ingediend dat iedere wijk met overlast van betaald parkeren in een belendende wijk in aanmerking komt voor voornoemde regeling, maar deze motie werd helaas door de meerderheid (PvdA, VVD enz.) niet gesteund.

Mocht de kraagregeling niet in het Van Stolkpark kunnen worden toegepast, dan rest nog het invoeren van betaald parkeren. Elke dag van 10.00 tot 24.00 uur lijkt wel heel lang voor onze wijk. Dit is onderwerp van een andere nota, het Parkeerkader, die op 3 december in de Raadscommissie wordt besproken.

Het bestuur van de Wijkvereniging wil in overleg met de gemeente een voorstel met verschillende alternatieven om dit parkeerprobleem op te lossen voorleggen aan de wijkbewoners, in de vorm van een schriftelijke enquête (met toelichting).

KRUISPUNT HARINGKADE-WITTEBRUG BIJ MADURODAM

Foto: Caroline de Jong-Boon

In verschillende brieven heeft de Wijkvereniging aandacht van de gemeente gevraagd voor de veiligheid van de overstekende fietsers na het afschaffen van het verkeerslicht op bovengenoemd kruispunt. Het goede nieuws is dat de Verkeersdienst recent de situatie 's ochtends heeft gefilmd. Binnenkort hebben we, samen met de Fietsersbond en de vertegenwoordigers van belendende Wijkvereniging Duttendel, een bijeenkomst met ambtenaren van de gemeente om over mogelijke oplossingen te spreken.

KRUISPUNT WAGENAARWEG/NIEUWE PARKLAAN

In antwoord op onze brief over de onveiligheid van dit kruispunt schreef de gemeente dat het aanbrengen van waarschuwingslichten zal moeten wachten op de "verrandstadstading" van tram 9. Daar stond heel omineus bij dat er eerst een afweging komt welke doorsteken voor het verkeer dicht kunnen, want het aantal oversteken moet verminderd. Voor de zekerheid hebben we maar vast terug geschreven dat deze belangrijke doorgang o.i. niet mag worden afgesloten. Het is bovendien onderdeel van de Landelijke Lange Afstand Fietsroute 1, van Den Helder naar Frankrijk/ Engeland.

MER MASTERPLAN SCHEVENINGEN KUST

In het MER rapport worden hele grote toenames voorspeld van het verkeer op het George Maduroplein (bij Madurodam) en op de Van Stolkweg/ Duinweg/ Hogeweg.

Ook worden er twee varianten voorgesteld met knippen en eenrichtingsverkeer op Duinstraat/West Duinweg, Juriaan Kokstraat en Gevers Deynootweg.

Daardoor wordt het heel lastig van onze wijk met de auto, bijvoorbeeld de winkels bij de haven te bereiken; komt er naar alle waarschijnlijkheid een grote toename van verkeer op de enig overgebleven verbinding evenwijdig aan de kust: de Nieuwe Duinweg/ Kanaalweg/ Frederik Hendriklaan enz., met alle nadelige gevolgen van dien voor verkeersveiligheid, luchtvervuiling en geluidsoverlast.

De bespreking van het Masterplan Scheveningen Kust is uitgesteld tot januari a.s. Die maand begint ook de samenspraak over het Masterplan Internationale Zone. Daarmee krijgen we hopelijk tenminste nog een rustige Kerst...

Caroline de Jong-Boon

Buurtfeest 4 juli 2009

Zaterdag 4 juli was het zover. De opbouw moest beginnen, om 9.00 uur stroomden velen de kant op van het Thomas van Stolkplein. De spelletjes, het springkussen, de bar, tafels en stoelen konden worden neergezet. Twee minivoetbalveldjes werden in elkaar geschroefd. Ruim van tevoren hadden er paaltjes op het plein gestaan om het auto-vrij te krijgen. (Bedankt bewoners: er stond geen enkele auto meer!!!) Aangezien tot nu toe alle buurtfeesten in re-

gen uitliepen werden er zeilen aangebracht door Wally van Heukelom, je weet maar nooit. Het was een mooie zonnige dag, zonder regen.

De straten werden afgezet, met hulp van Bert van Mierlo, veiligheid boven alles!

Om 13.00 uur was de start van het buurtfeest, kinderen en bewoners stroomden toe. De taartbakwedstrijd was wederom een groot succes. De bekende skelterrace werd een skelter/fiets puzzelrit, gemaakt door Leo

foto Claire Brinkel

Brand. Winnaars het duo Carmen Mendes de Leon en Anne van Wijngaarden. De kinderen konden zich weer laten schminken en de ijscoman was ook weer van de partij.

Om 19.00 uur was er pizza voor de kinderen en de ouders konden genieten van de barbecue. Het was een gezellig buurtfeest!

De organisatie van het buurtfeest 2010 is in handen van Philip van Wijngaarden. Wij vonden het erg leuk om het dit jaar te organiseren. Dank aan omwonenden en Eeuwoudt Post, voor alle hulp.

Rob Brinkel

Gemeente in actie tegen meeuwenoverlast in Van Stolkpark

De zomer is voorbij. Onze auto's worden niet meer bedolven onder de smurrie van linden en esdoorns. Ook worden de auto's nu minder bevuild door de uitwerpselen van meeuwen. Wij kunnen ons wasgoed weer aan de waslijn laten wapperen en een ongestoorde nachtrust genieten. De jonge meeuwen zijn groot. De meeuwen doen het wat rustiger aan. Maar hoe zal dat in het komend voorjaar zijn? Worden wij dan weer opgeschrikt door de ratten van de lucht?

Het Van Stolkpark is een geliefd toevluchtsoord voor meeuwen. En niet alleen het Van Stolkpark, het probleem doet zich voor op vele plaatsen langs de kust. Minister Verburg van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit wijt dat aan de vossenstand in de duinen. De kolonies van duizenden meeuwen in de duinen zijn daar weg. De vossen zouden de meeuwen uit het duingebied hebben verjaagd naar de bewoonde gebieden. Is dat ook zo? De Haagse boswachter van Staatsbosbeheer meent, dat de steden aan de kust een mekka zijn voor meeuwen. Zolang daar voedsel in overvloed is te vinden, zullen de meeuwen niet weer teruggaan naar de dui-

nen, zelfs al zou je er in slagen iets aan de vossen te doen.

Inmiddels heeft onze gemeente zich het probleem van de meeuwenoverlast aange trokken. Zij gaat daartegen maatregelen nemen. Het is de gemeente duidelijk, dat haar inwoners de overlast van krijgsende meeuwen, opengepikte vuilniszakken en uitwerpselen beu zijn. Zij is voornemens een valkenier in te zetten die met zijn valk de meeuwen gaat verjagen. (De Haagse Vogelbescherming zegt echter daar weinig heil in te zien). De Gemeente wil vanaf 2010 meeuwen-eieren gaan vervangen door nepeieren. En zij gaat onderzoek doen naar stevigere plastic zakken waar de meeuwen niet door heen kunnen pikken.

De meeuwen zijn het meest actief van april tot en met juli, de periode dat ze nestelen, broeden en jongen hebben. Dan is er ook sprake van een toename van de overlast. Het is dan ook goed dat de gemeente nu, vóór het voorjaar, zich heeft beraden over de te treffen maatregelen. Zij doet dat in samenwerking met andere gemeenten langs onze kust die de meeuwenoverlast zat zijn: de gemeenten Leiden, Katwijk en Alkmaar.

De gemeente Leiden heeft al goede erva-

ringen opgedaan met het omwisselen van meeuwen-eieren door nepeieren. Het blijkt dat de meeuwen de nepeieren accepteren en er zelfs zo lang op blijven broeden dat zij niet meer aan een tweede legsel beginnen. Het omwisselen van eieren leidt ertoe dat er minder meeuwen zullen zijn én dat er minder overlast is van gekrijs, vervuiling en agressie. De gemeente Den Haag zal voor het omwisselen van de eieren een ontheffing van de Flora- en Faunawet aanvragen bij het ministerie van LNV.

Hopelijk zullen de maatregelen van de gemeente soelaas bieden. Ook de bewoners, scholieren, bezoekers en de mensen die werken in onze wijk kunnen meehelpen aan het terugdringen van de meeuwenoverlast. En wel door geen eetbare troep op straat te gooien en geen plastic zakken buiten te zetten! Bewoners van zelfstandige huizen en op de begane grond kunnen containers vragen bij de Gemeente, dan kunnen de meeuwen er niet bij (telefoon 14070). Voor flats en scholen zijn gezamenlijke laadkisten de oplossing.

Jacoba den Drijver-van Rijckevorsel

Gouden Sleutelstuk voor restauratiewerk van Cor Gout

De stichting Monumentenfonds Den Haag beijvert zich voor het behoud van monumentale panden in Den Haag en omgeving. De stichting heeft een aantal fraaie monumenten in bezit, waaronder Paviljoensgracht 72/74 (sterfhuys van Spinoza), Nobelstraat 1a t/m 1h ("Nobelhuys"), Molenstraat 25 ("Koningspoort"), Koninginnegracht 42 en Scheveningseweg 21a (portierswoning op de Joodse begraafplaats). Daarnaast reikt zij traditioneel ter gelegenheid van een lustrum een prijs uit aan een particulier die een in het oog springende restauratie met zorg en succes heeft afgerond. Dit om het monumentenerfgoed in Den Haag en omgeving te stimuleren.

Dit jaar, ter gelegenheid van haar zevende lustrum, heeft de stichting de prijs, het "gouden sleutelstuk", toegekend aan de heer C.J. Gout voor zijn restauratie aan het pand van Stolkweg 4 ("Pretty Home"). Een sleutelstuk is een geprofileerde houten console onder een moerbalk (zware dwarsbalk), een ornament dat met platte bovenkant onder een moerbalk wordt geplaatst. Behalve het goudkleurige sleutelstuk ontving de heer Gout een bedrag van € 2.500,=.

Een verbouwing in de zestiger jaren is de achtergrond van de toekenning van de prijs. Het huis is in 1882-1883 gebouwd door de Haagse architect H. Westra jr. in een wat krullerige eclectische stijl (verschillende stijlen gecombineerd tot één geheel). Aan de zijkant van het huis, de zijde in de richting van het huidige Promenadehotel, bevonden zich destijds twee open, ronde serres waarvan de zoldering werd ondersteund door

ronde houten pilaren. Tussen de pilaren was een houten kantwerk aangebracht. De gevel aan de straatzijde was opgesierd met een ornament met blauwe griffioenen. En over het huis liep een horizontale band die was ingekleurd met de dominante kleuren ossenbloed rood en zandkleur.

In de twintiger jaren werd het huis gemoderniseerd. Voor de oorlog woonde er de heer C.P. Simonsz. Hij moet zijn vertrokken toen de Duitsers het Van Stolkpark bestemden tot "Sperrgebiet". Ons duinpark werd een klein puur Duits rijkje met ziekenhuizen, hotels, voor de bezetter goed bruikbare kantoorruimten en bunkers. Na de oorlog verkocht de heer Simonsz het huis aan de vader van de huidige bewoner C.J. (Cor) Gout. De

heer Gout sr., een muzikant en koopman, bewoonde het pand met vrouw en drie kinderen tot zijn overlijden in 1954. Mevrouw Gout bleef met haar gezin in het huis wonen. Zij heeft de twee serres laten dichtmaken in de jaren '60. Daarbij werden de houten pilaren vervangen door stalen pilaren.

Deze verbouwing deed afbreuk aan de allure van het pand. De oude serre aan de straatzijde met het gezellige zijte werd door Cor Gout gemist. Hetzelfde gold voor de vroegere open beleving van het huis, de luchtige overgang van binnen naar buiten en het ruimtelijk effect dat de serre vroeger bood aan het huis. In 2007 heeft Cor Gout de serre dan ook laten openmaken. Daarbij heeft hij zo veel mogelijk aangesloten bij de stijl van de verbouwing uit de jaren '20. Dat ziet men aan het houten kantwerk boven langs de serre en aan het balkonhek op de nieuwe serre, die doorlopen naar de achterzijde van het huis. De serre wordt nu weer ondersteund door houten pilaren. De terrasvloer is "opgehaald". Het mooie oude ruimtelijk effect is er weer. De ossenbloedrode/zandsteenkleurige band is hersteld en doorgezet rondom het gehele pand. Ook al het houtwerk is aan de buitenzijde in dezelfde kleuren geschilderd.

Terecht heeft de stichting Monumentenfonds Den Haag haar lustrumprijs toegekend aan Cor Gout voor de verbouwing van zijn "Pretty Home".

Jacoba den Drijver-van Rijkevorsel

Herinrichting Kruispunten Scheveningseweg ter inzage tot 5 januari

Binnenkort gaat het werk aan de Boulevard beginnen, en daarvoor worden al maatregelen genomen aan de kruispunten van de Scheveningseweg met de Duinstraat en met de Kanaalweg.

Het zal voortaan niet meer mogelijk zijn komend vanuit het Van Stolkpark over de Scheveningseweg linksaf te slaan richting Duinstraat/Westduinweg/Haven. Het zogenaamde "stormrondje" wordt afgeschaft. Ook wordt het kruispunt Scheveningseweg-Kanaalweg veranderd voor fietsers.

Vanaf de Frankenslag rijdend langs de Scheveningseweg wordt het fietspad naar links uitgebogen voordat men rechtsaf de Kanaalweg in kan slaan.

De plannen liggen op het Stadsdeelkantoor ter inzage tot 5 januari. Een ieder kan reageren naar het College van Burgemeester en Wethouders, bijvoorbeeld via Scheveningen-kust@dso.denhaag.nl onder vermelding van "inspraak voorontwerp kruispunt Duinstraat-Scheveningseweg".

Bouwen en Breken

Sedert de vorige uitvoerige bespreking van de ontwikkelingen in het Van Stolkpark zal dit verslag veel korter zijn.

VAN STOLKWEG 15

De actie tegen de verbouw van Van Stolkweg 15 tot palliatieve inrichting is succesvol geweest. De plannen gaan niet door; "Respect" heeft besloten het perceel te verkopen. Aangezien het huis een woonbestemming heeft zal de uiteindelijke koper niet anders mogen dan de woonbestemming, die er was toen de verpleegsters er woonden, voort te zetten. Het pand is wel ernstig verwaarloosd.

VAN STOLKWEG 21

In mei vertrekt de huurder van Van Stolkweg 21. De eigenaar, de Stichting Levi Lassen,

maakt thans afwegingen wat met het - eveneens wat verwaarloosde - pand te doen. De keuze schijnt te zijn; binnen de huidige muren een aantal appartementen realiseren; het pand renoveren als kantoor of het pand afbreken. De eerste twee opties lijken Levi Lassen niet financieel haalbaar. De bewonersorganisatie zal zich verzetten tegen afbraak. Het is bekend dat er een aantal particuliere geïnteresseerden is, die het huis - één van de oudste van de wijk en gebouwd in de stijl die de landschapsarchitect Zocher voor de wijk propageerde - graag willen kopen, maar tot op heden heeft Levi Lassen een niet erg realistische prijs in het hoofd.

VILLA JARPA EN VILLA BELLE DUNA

De appartementen aan de Hoge Weg/Duinweg zijn vrijwel gereed en zullen dezer dagen worden opgeleverd. Heeft iedereen de idyllische "theekoepeel" van de tuin al bewonderd?

DUINWEG 20/22 EN 24

Een groot probleem in de wijk vormt de Ambassade van Iran; de Ambassade stoort zich aan geen enkele regel. Het hoekpand Duinweg 24 behoort niet tot de onder diplomatieke bescherming vallende ambassade. Toch heeft men daar clandestien verbouwd en is er nu - eveneens clandestien (zonder vergun-

ning) - een islamitische school gevestigd. Er is gevraagd aan B&W om handhavend op te treden. Het pand heeft een woonbestemming. Maar de Burgemeester heeft niet de "guts" om op te treden tegen de herhaalde inbreuken op de regels van de Iранеzen. Daartegenover staat dat men wel zeer tegemoetkomend is aan Iran, waar het betreft de "bescherming" van de Ambassade zelf. Kennelijk is er ooit een verbodmetje tegen het gebouw aangeplakt en dat heeft ertoe geleid dat de hele Duinweg is afgesloten met dranghekken. Er ontstaat daardoor ernstige verkeersoverlast in de Prof. Gerbrandyweg, Parkweg en Van Stolkweg. Ondanks herhaalde verzoeken doen B&W niets om de evidente misstand op te heffen. Wellicht is het tijd voor "Burgerlijke Ongehoorzaamheid" om de overheid op gang te brengen. Volgende keer meer.

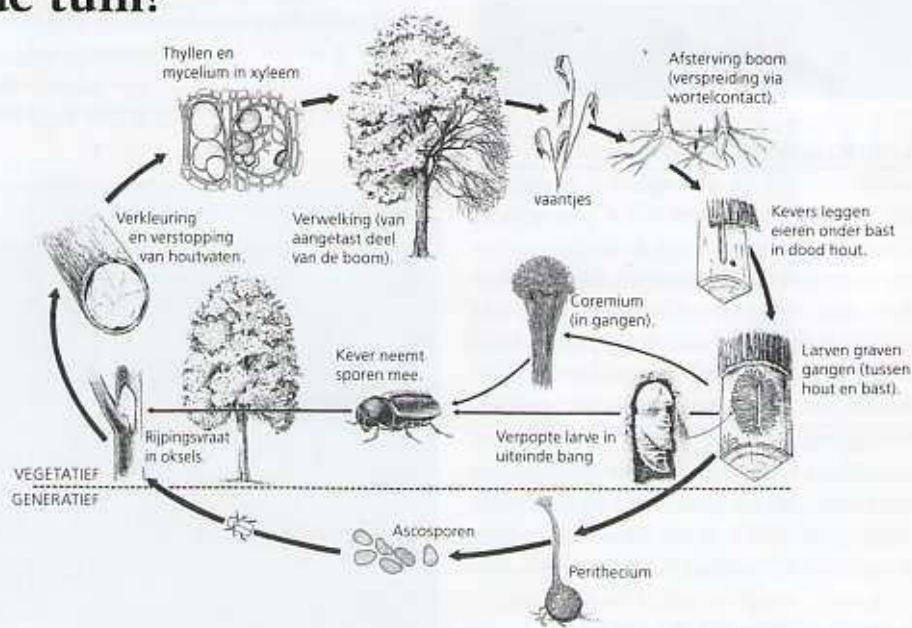
Frits Grooss

Wie heeft een iep in de tuin?

Fanja Rekkers, de Groenbeheerder voor Scheveningen, vraagt de bewoners van het Van Stolkpark hun iepen op te geven bij de Wijkvereniging, info@vanstolkpark.nl, zodat die ze door kan geven aan de Gemeente. De Gemeente wil een lijst aanleggen van iepen in privé tuinen, om deze twee keer per jaar op iepziekte te kunnen controleren. De consequentie is dus wel, dat men een aanschrijving kan krijgen de boom te kappen en weg te halen. Dat zou dan echter vroeg of laat toch moeten gebeuren...

Dit jaar zijn er helaas wel heel veel prachtige iepen gerooid in Den Haag. De iepziekte wordt veroorzaakt door een schimmel, die door iepenspintkevers wordt verspreid. Bomen die dicht op elkaar staan kunnen ook besmet worden door wortelcontact. Een schrale troost is, dat er dit jaar minder zieke kastanjes waren.

Voor iepen bestaat de mogelijkheid tegen iepziekte te injecteren. De Gemeente doet dit

elk voorjaar bij de straatbomen, maar bij bomen in privé tuinen niet. De Wijkvereniging heeft contactgegevens hierover gekregen en overweegt dit voor privé tuinen te subsidiëren, zoals in het Statenkwartier ook gebeurt

voor bomen met een zekere omvang. Een kanttekening is wel, dat niet alle specialisten het er over eens zijn dat het helpt...

Caroline de Jong-Boon

Plastic scheiden kan, nog bescheiden!

EEN BESCHIEDEN FEESTJE

Eerst heb ik wat afval verzameld: plastic verpakkingen, lege flessen, bloempotten, yoghurtbakjes, in een kapotte plastic tas. Daarna is uw wakkere reporter het Van Stolkpark uitgefietst... naar een bescheiden feestje op het Plein: de officiële start van het apart inzamelen van plastic in Den Haag!

Het oranje logo van de campagne, de plastic man, stond overal, van een 4m hoog afgodbeeld tot kleine sleutelhangertjes, op boodschappen zakjes maar ook op de gebakjes. Dat laatste was heel toepasselijk, want volgens de milieu guru's van het baanbrekende boek "Cradle to Cradle", moet afval uiteindelijk voedsel worden. En dat kan alleen als wij afval scheiden. Vooral gif moet natuurlijk apart. Dus als u maar een minimum voor het milieu kunt doen, begint u dan alstublieft met het scheiden van klein chemisch afval, spaarlampen bijvoorbeeld, want die bevatten kwik.

PLASTIC SCHEIDEN, HOE?

Voor gevorderde afvalscheiders is er dus behalve papier, glas, textiel en GFT nu ook de mogelijkheid plastic apart in te leveren. In onze buurlanden Duitsland en België wordt plastic afval overigens al meer dan tien jaar huis aan huis verzameld. In Den Haag blijft het vooralsnog bescheiden, het kan worden weggebracht naar containers op 40 plaatsen. Voor Scheveningen op het Harstenhoekplein bij de Albert Heijn, de Westduinstraat en het milieudepot aan de Vissershavenweg. Verder landinwaarts staan ze op Nassauplein, Burgemeester Patijnlaan en Stalpertstraat.

PLASTIC SCHEIDEN WAAROM?

Aanvankelijk was de grote zorg de zeer giftige dioxines die werden uitgestoten bij het verbranden van bijvoorbeeld PVC. Herinnert u zich nog de vuilverbranding in Den Haag? Die werd weliswaar heel energiebewust gebruikt voor de stadsverwarming, maar toch

verbannen naar Rotterdam vanwege de vuiligheid van de uitstoot. Rond Rotterdam was er te veel dioxine in de melk van de koeien die graasden onder de rook van de schoorsteen. Door technische maatregelen is dit probleem gelukkig opgelost, men maakt zich nu geen zorgen meer over de uitstoot van dioxinen bij afvalverbranding in Nederland.

ENERGIEBESPARING

Inmiddels is ons grootste milieu probleem de klimaatverandering geworden, met de gestegen aantallen rampen die daar uit voortkomen. Volgens de dui-zenden wetenschappers van het IPCC wordt het veroorzaakt door de toename van het broeikasgas CO₂ door de verbranding van olie en kolen en het kappen van bossen. Door de verzuring door het CO₂ zouden de oceanen straks geen schelpen of koralen meer kunnen bevatten. Dit probleem is heel veel moeilijker aan te pakken.

Bij het feestje op het Plein werd ons wel uitgelegd hoe plastic apart houden daar een bescheiden bijdrage aan kan leveren. Plastic afval zit namelijk vol energie.

Het ingezamelde plastic wordt vermalen tot korrels waar weer nieuwe plastic verpakkingen van gemaakt kunnen worden, en nog veel meer. Hergebruik van een plastic flesje bespaart een 60W lamp 6 uur branden.

Wanneer de verpakkingindustrie, VROM en VNG hun doelen halen, dan zal met de recycling van papier/karton, glas, metalen, hout en plastic een hoeveelheid CO₂ worden uitgespaard, vergelijkbaar met die uit het energiegebruik van 1 miljoen gezinnen of een besparing van 18,5 miljard auto-km!

SCHEIDEN EN VERMIJDEN

Heeft plastic afval scheiden zin? Het antwoord is dus ja, maar het mooiste blijft natuurlijk afval vermijden...

Het VCL vierde haar 16e lustrum

Het VCL is nu 78 jaar in het Van Stolkpark...

Veel groene wensen van de ALV ingewilligd

Helaas is door de werkzaamheden aan de beschoeiingen langs het water een fraaie els heel scheef komen te staan. Leek het er aanvankelijk op dat deze zou worden gekapt, uiteindelijk is besloten hem in te snoeien, na een advies van Bas Steenks, de bomenexpert van de AVN, en vragen van Martin Wörsdörfer in de Gemeenteraad.

Er komt ook geld beschikbaar om de plantsoenen bij het Indisch Monument aan te pakken. Binnenkort zal de gemeente hier nader overleg over hebben met de Wijkvereniging.

De Algemene Leden Vergadering van de Wijkvereniging vond plaats op 24 juni. Het verslag staat op de website van de Wijkvereniging en kan op verzoek worden opgestuurd.

Tijdens de ALV brak een soort groene revolutie uit, de bewoners waren zeer ongelukkig over het onderhoud van het groen. Inmiddels is ons Scheveningse Stadsdeelkantoor onder leiding van de onvolprezen Silvia Korevaar hard aan de slag gegaan met het opstellen van het Activiteitenprogramma voor Scheveningen voor 2010. Daarin is een groot

aantal van onze wensen voor groen en grijs opgenomen

"CRISIS" BUDGET VOOR PADEN IN HET BOS

Het goede nieuws bij het slechte van de crisis is dat er extra budget is voor werkzaamheden. Zo zijn de paden in de Scheveningse Bosjes inmiddels hersteld. Om schade aan de nieuwe paden te voorkomen zullen in de toekomst de randen handmatig worden gemaaid en zullen minder zware maaimachines worden ingezet.

ANDERE GROENE MAATREGELEN

Meer zaken zijn voortvarend aangepakt. Het verblijf van een zwerver is keurig opgeruimd door de Gemeente. De kinderen kunnen er weer eigen hutten gaan bouwen! Langs de Gerbrandyweg zal het groen tussen de boompjes worden weggehaald. De crossbaan wordt geëvalueerd. Gerooide bomen worden herplant. Ook is beloofd dat langs de Van Stolkweg de sneeuwbesen niet zullen worden weggehaald, alleen daar waar er bramen zijn.

De enige wens waar niet aan tegemoet kan worden gekomen is het weghalen van brandnetels. Die groeien nu eenmaal graag in ons overbemeste land. Meer dan regelmatig maaien is er niet aan te doen. Uittrekken en afvoeren is te kostbaar, en de vraag is of het zou helpen. Enige troost is dat rupsen ze eten, wat weer fraaie vlinders op levert, of nachtegalen, want die eten graag rupsen. Elk nadeel heeft zijn voordeel.

GRIJZE MAATREGELEN

Er zijn ook een aantal grijze maatregelen in de planning, er komen meer afvalbakken (meeuw-proof) in het bos, rond het Luzac lyceum aan de Parkweg en langs de Belvédèreweg tussen de uitgang van het bos en de hoek met de Professor Gerbrandyweg. Een aantal stoepen zal worden hersteld, onder andere langs de Gerbrandyweg, Belvédèreweg en de Haringkade.

Caroline de Jong-Boon

Wijkwandeling VVD

Wandeling met VVD een succes: een aantal punten van de bewoners werd overgenomen!

Van lustoord naar tunneltracé

Den Haag Centraal van 12 november 2009 bracht ons heuglijk nieuws: de gemeente Den Haag krijgt subsidie van het Rijk voor gedeeltelijke ondertunneling van de Internationale Ring. Wanneer gekozen wordt voor een tunnel van het Hubertusviaduct bij Madurodam tot aan het Museon/Omniversum ontstaat de mogelijkheid van de Scheveningse Bosjes met de Waterpartij en het Westbroekpark weer een aaneengesloten parkgebied te maken, zoals dit nog tot ver na de Tweede Wereldoorlog het geval was.

Zo ver is het echter nog lang niet, want de kosten van de aanleg van zo'n tunnel zouden volgens een recente berekening 168 miljoen euro bedragen, terwijl de kosten van een verkorte tunnel vanaf het Indisch Monument bij de Waterpartij ook al worden geschat op 123 miljoen euro. Daar staan echter veel voordelen tegenover: de tunnel zal de doorstroming van het verkeer en het openbaar vervoer en de ruimtelijke kwaliteit rond de Scheveningse Bosjes en de Johan de Wittlaan aanzienlijk verbeteren. Ook voor het voortbestaan van natuurlijke en recreatieve waarden binnen een klein, geïsoleerd gebied als de Bosjes nu vormen is dit van groot belang. Nog mooier zou zijn wanneer de tunnel wordt doorgetrokken tot Kijkduin, zoals voorgesteld door

Tolhek in de Scheveningseweg, vol bedrijf. Links een hondenkar met vis en een visvrouw met de kenmerkende mand op het hoofd. Rechts een equipage met passagiers.

de Stichting Noordwestelijke Hoofdroute.

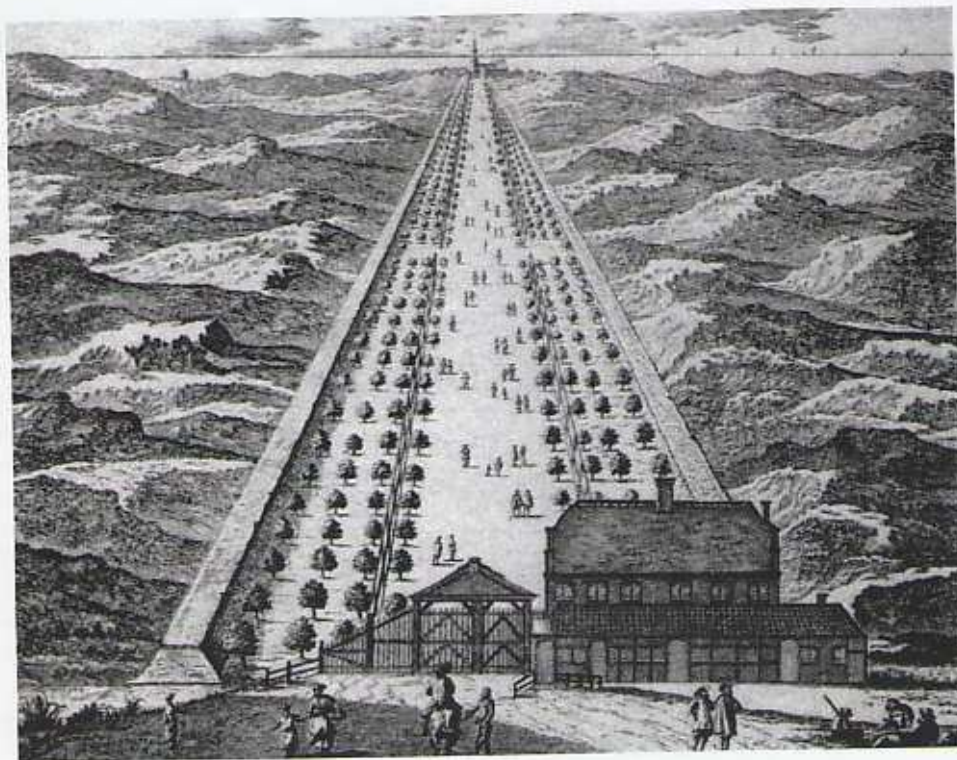
Aangezien veel bewoners van het Van Stolkpark hier nog maar kort wonen leek het de redactie een goede gedachte Anneke Landheer te vragen speciaal voor hen een artikel te schrijven over het ontstaan van de Scheveningse Bosjes en de ontwikkeling voor en na de Tweede Wereldoorlog, verdeeld over twee afleveringen van de Van Stolkparkkoerier.

TERUG IN DE TIJD

De Scheveningseweg, de eerste bestrate weg in Europa, wordt in de tweede helft van de 17e eeuw op initiatief van Constantijn Huygens als "Zeestraat" aangelegd door de Staten van Holland. In het profiel van de weg vormt de rijbaan het centrale deel met aan weerszijden een paardenpad, een "beschulpt" (met schelpen belegd) voetpad en een aarden dijk; daarachter worden twee rijen bomen geplant. Dijk en bomen zijn vooral bedoeld om het stuiven van zand over de weg tegen te gaan. Achter de bomenrijen blijft 's-Graven Wildernisse' woest en ongerept: een binnenduinstrandbos met een begroeiing van dicht eikenhakhout, iepen en populieren.

Aan de toegang van de "Zeestraat" ter hoogte van het huidige Vredespaleis wordt het nog bestaande tolhuis gebouwd met een houten tolhek er naast. De verplichting tol te betalen wordt aan het eind van de 19e eeuw wel afgeschaft, maar de later geplaatste stenen toegangspoort met ijzeren hekken is nog steeds te bewonderen aan de Kerkhoflaan. Bij de aanleg van de "Zeestraat" is de weg voor de ene helft eigendom van de Staten van Holland en voor de andere helft van de Stad. Onderhoud dient te geschieden voor gezamenlijke rekening. De opbrengst van de pacht van de tol wordt eveneens gedeeld. De weg vormt ook de scheiding tussen de Westduinen, aan de linkerkant van de weg, en de Oostduinen, aan de rechterkant.

Niet onvermeld mag hier blijven, dat het landgoed Sorghvliet, dat door de dichter-

Het profiel van de Scheveningseweg vanaf het Tolhek tot aan het dorp Scheveningen.

staatsman Jacob Cats ongeveer in dezelfde tijd wordt aangelegd als de Scheveningseweg, zich dan vrijwel langs de hele zuidzijde van de Scheveningseweg uitstrekt, ongeveer vanaf het huidige Vredespaleis tot aan de Doornstraat. Kort na de Fluwelen Revolutie van 1795 wordt aan de andere zijde van de Scheveningseweg een begin gemaakt met het uitgeven van duingrond in erfpacht. Deze grond wordt vooral gebruikt voor het telen van aardappelen in losse percelen. De eerste die op grote schaal probeert duingrond te ontginnen is Willem Heytveldt, beter bekend als De Bataafse Boer, die in 1798 voor dat doel de beschikking krijgt over duingrond. Naast aardappelen teelt hij er rogge, boekweit, gerst, wortelen, vlas en verschillende soorten bonen; daarenboven plant hij er bomen.

Het nalezen van aardappelen in de duinen

EEN NIEUWE TIJD

Na het herstel van de onafhankelijkheid in 1813 is de wens van het Stadsbestuur om het onderhoud, dat vooral in de Bataafs-Franse tijd achterwege was gebleven, eens ferm aan te pakken één reden over verkoop van grond te gaan onderhandelen met het Rijk als opvolger van de Staten van Holland. Een tweede reden is de aanleg van het Kanaal naar Scheveningen die in de loop der jaren gevorderd is tot aan de huidige Waalsdorperweg. Voor het volgende stuk moet gegraven worden door domeingrond, derhalve Rijkseigendom. Als de onderhandelingen met het Rijk in 1831 leiden tot de verkoop aan de gemeente 's-Gravenhage van duingrond in de Oostduinen tot diep in Wassenaar is het graven van het Kanaal gevorderd tot aan de huidige Wittebrug.

Wandelen in de Oostduinen, die relatief vlak zijn tot aan het Hooge Duin - het huidige Belvédèreduin - geldt dan al lange tijd als

een geliefkoosd uitstapje voor Hagenaars. Halfweg de Scheveningseweg - ter hoogte van de Promenade nu - ligt een rotonde, genaamd Het Rond. Vooral op zondagen staan hier veel marktkraampjes, waar versnaperingen te koop zijn. Voor Albertus Nicolaas den Dijker en kastelein Christiaan Adam Schmidt is dit aanleiding om op 18 juli 1828 het Stadsbestuur te verzoeken een vergunning af te geven om een 'houte huis' neer te zetten om daar 'ververschingen' te kunnen verkopen. Het 'houte huis' groeit in de loop van de jaren eerst uit tot de uitspanning Buitenlust en later tot het Hôtel de la Promenade. In 1833 verkrijgt Carel Frederik George de Jager vergunning bij de vlotbrug over het Kanaal een herberg te exploiteren, die de toepasselijke naam De Goede Aanleg krijgt.

Op 19 augustus 1842 ontstaat er achter de Goede Aanleg een duinbrand, die De Jager samen met de veldwachter Heytveldt die als eerder opgemerkt op de Bataaf woont, weet te blussen. Er bestaat een sterk vermoeden

dat de brand aangestoken is door het spelen met kort tevoren op de markt gekomen lucifers, die ideaal bleken te zijn om een pijp met tabak aan te steken. In de daaropvolgende dagen ontstaat er nog tweemaal brand in de duinen.

De Bosjes zijn niet alleen bij wandelaars populair, zij zijn ook bijzonder geliefd bij kunst-schilders. Een zekere bekendheid genieten schilderijen, die aan weerskanten van het Kanaal zijn gemaakt van de Koninginnebrug, de latere Wittebrug, als ook van vrouwen, die aardappels "lezen" in de duinen.

DE WANDELINGEN

Eind 1837 laait er een felle binnenbrand op het stadhuis, als B & W een brief ontvangen van de notaris van de kroonprins - de latere Koning Willem II -, die zo juist de hofstede Sorghvliet met de omliggende gronden gekocht heeft, en kort daarna ook de schuin tegenover Sorghvliet gelegen uitspanning Buitenlust. In zijn brief vraagt de Kroonprins een strook 'wildernis' achter de Scheveningseweg in erfpacht, van het tolhek tot het einde bij Scheveningen toe. Pas nu beseffen B & W hoe gehecht de stad is aan de 'wildernis' van de Scheveningse Bosjes. De concept-brieven voor het antwoord op de brief van notaris Van den Bergh maken duidelijk dat B & W niets zien in het verzoek en ten slotte ook niet toegeven aan afstand van het verlangde gebied.

In 1851 wordt duidelijk dat de stad het risico loopt 'door het roeyen (= rooien) van boomen aldaar sommige schilderachtige punten in de wandelingen verliezen' als de bewoner van het Prinsevinckenhuis omliggende grond in erfpacht vraagt. De conclusie van de Fabricagecommissie luidt dan ook dat 'de schoone wandelingen aldaar nog zullen kunnen verfraaid worden wanneer men de gevraagde grond niet uitgeeft, en het voordeel daaraan verbonden niet opweegt tegen het verliezen

De herberg De Goede Aanleg bij de Koninginnebrug.

De buitenplaats Klein Sorghvliet aan de Scheveningseweg.

der gelegenheid tot verfraaiing der omstreken van de stad.' Het verzoek is de opmaat tot serieuze pogingen de 'Wandelingen' te verfraaien. Hiermee wordt bedoeld de duingrond van de gemeente, begrensd door de Scheveningseweg, de in 1847 aangelegde Macadamweg (nu Kanaalweg), het Kanaal en de Kerkhoflaan. Geen eigendom van de gemeente zijn de Israëlitische Begraafplaats, de gronden beschikbaar gesteld aan de Bataafse Boer, de aardappelveldjes ten oosten van de Macadamweg en de villa Klein Sorghvliet (de voormalige uitspanning Buitenlust) aan de Scheveningseweg bij het Rond.

In de vergadering van de Fabricagecommissie van 1 september 1853 wordt er gesproken over het 'ten uitvoer leggen van eigen plannen' in de Bosjes. De eerste aanwijzing van activiteit is de mededeling in de vergadering van de Fabricagecommissie van 4 juni 1857 dat 'wegens ingekomen aanzoeking om plaatsing van banken' in de Scheveningse Bosjes er vijf besteld zijn à f 5,50 per stuk.

Op 12 april 1860 vraagt een Commissie die zich inzet voor de aanleg van een zoölogische tuin, waarvoor een terrein naast de Israëlitische Begraafplaats erg geschikt lijkt, B & W de benodigde grond in erfpacht. Die wens had het Stadsbestuur met genoegen ingewilligd, als niet de Commissie de voorkeur had gegeven aan een veel geschikter terrein aan de overzijde van de Koninginnegracht.

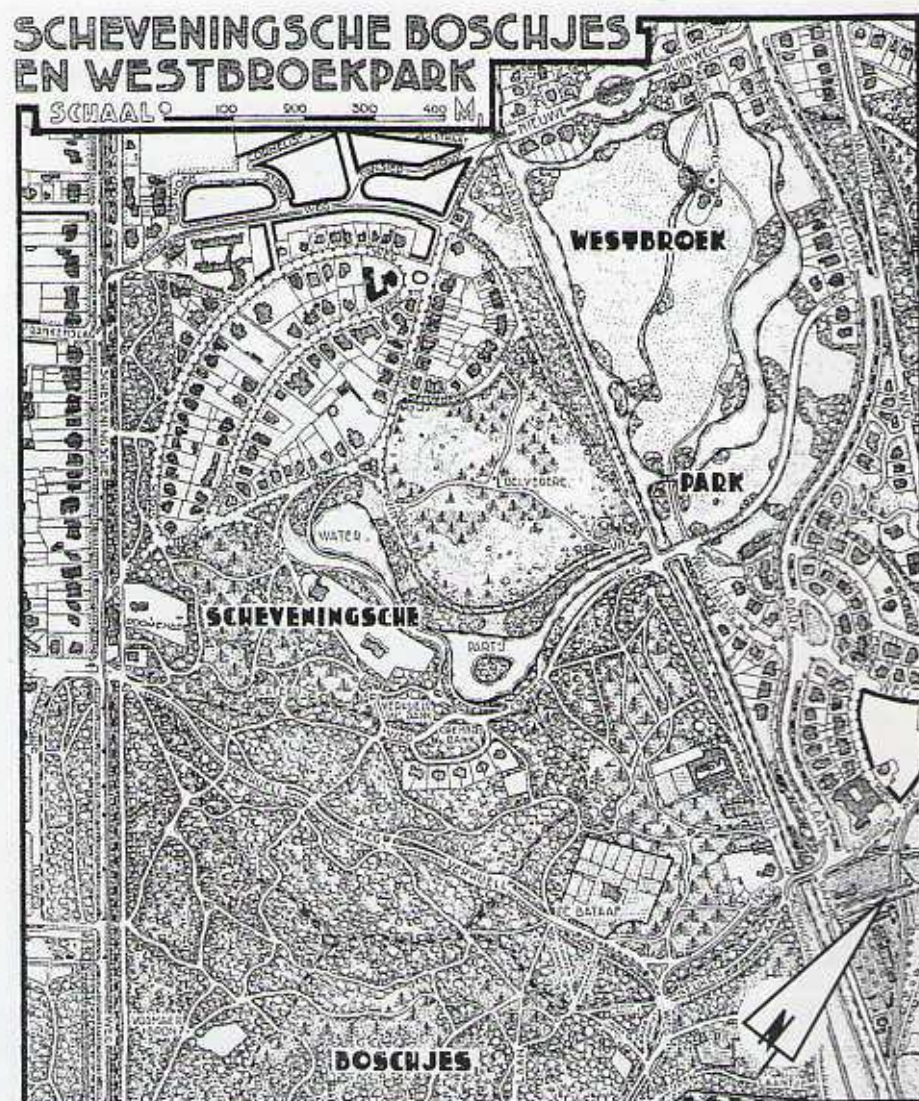
B & W verdient een pluim voor het gevoerd beleid: het consequent afwijzen van de niet aflatende stroom van verzoeken om bouwgrond aan de noordkant van de Scheveningseweg en voor industriële doeleinden aan de kant van het Kanaal met maar één uitzondering: de bouw van de Wasch- en Bleekinrichting aan het Kanaal in 1865.

ZOCHER KOMT IN BEELD

Op 1 november 1860 machtigt het Stadsbestuur de Fabricagecommissie contact te

zoeken met de landschapsarchitect Zocher in Haarlem voor het 'doen vervaardigen van een plan tot uitbreiding en verbetering der Scheveningsche bosschen.' Daarvoor is f 2000 uitgetrokken op de begroting voor 1861. Eerder had het Stadsbestuur plezierige ervaringen met de Zochers opgedaan: in 1852 bij de herinrichting van het Voorhout en in 1853 bij de beplanting van het Plein. Contacten in 1855 voor de ontwikkeling van het Willemspark hebben de eindstreep echter niet gehaald.

Op 13 december 1860 vindt een eerste gesprek plaats van de Commissie met de heer L.P. Zocher over de uitbreiding en aanplanting der Scheveningsche Bosschen. De heer Zocher laat weten dat zijn firma geen ontwerp kan maken, als zij niet ook met de uitvoering zal worden belast. Op 3 januari 1861 volgt een bericht dat zij eerst nauwkeurige opmetingen moeten doen, wat met de sneeuw bezwaarlijk gaat. Het contact met de heren Zocher is deze keer van korte duur: op 21 februari laten zij weten dat zij 'zonder partij te

Kaart van de Scheveningse Bosjes in 1936, waarop de structuur van kronkelige paden goed zichtbaar is. (Uit Ir. P. Bakker Schut, S.G.A. Doorenbos en Dr. A. Schierbeek, Groen en Bloemen in Den Haag 1936).

Henri Ver Huell.

kunnen trekken van de fraaye boomen langs den hoogen Scheveningschenweg en dus zonder verlegging van dien weg, de voorgenomen aanleg niet aan het doel zou kunnen beantwoorden' en daarom afzien van een opdracht. De commissie paait de Zochers nog een keer door ten dele aan hun verzoek toe te geven, waarop de heren Zocher zich alsnog bereid verklaren de aanleg van een gedeelte van de Bosjes 'in verlichten graad' op zich te nemen, en wel voor f 5650. Op de begroting voor 1861 staat echter maar f 2000. Bij de eerstvolgende begrotingsbehandeling op 12 augustus 1861 wordt het voor de Scheveningse Bosjes gevraagde bedrag van f 4000 geschrapt, en worden de heren Zocher bedankt voor hun bereidwilligheid.

HET DRIEMANSCHAP VER HUELL, VAN DER WAEYEN PIETERSE EN KROS

Daarna moet de Commissie zien hoe zich verder zelf te redden. Gemeentearchitect (=directeur Gemeentewerken) W.C. van der Waeyen Pieterse, die de ontwikkeling van het Willemspark tot een succesvol eind had weten te brengen, is de eerste persoon van het driemanschap dat de aanleg van de Scheveningse Bosjes op zich neemt.

De Commissie van Fabricage stelt een profiel op voor een plantagemeester (= directeur Plantsoenendienst). De eisen die aan de plantagemeester gesteld worden lijken nogal hoog: hij mag niet ouder zijn dan 50 jaar, moet over praktische kennis en ervaring beschikken in hout- of boscultuur en in de landbouw, ervaring met tekenen, praktisch landmeten en het in kaart brengen van ter-

reinen, kennis van natuur- en scheikunde, en de toepassing daarvan in de landbouw, en bovendien kennis van het Hoogduits en Nederlands. Het lukt pas in 1863 een goede kandidaat te vinden en wel J.C.H. Kros, de 25-jarige zoon van de hoofdopzichter Jan Kros.

Aan het eind van 1863 wordt besloten om twee rijwegen in het Scheveningse Bos aan te leggen, een 'regte' (later Ver Huellweg genoemd, nu het fietspad van de Scheveningseweg naar de Aletta Jacobsweg), een weg achter Klein Zorgvliet (later Dwarsweg, nu het fietspad van de Hogeweg naar de Professor Teldersweg), om en om de huidige Kerkhoflaan te 'verbeteren'.

Op de begrotingsbehandeling op 25 augustus 1865 wordt opnieuw het voor de Scheveningse Bosjes voorgestelde bedrag van f 4750 met f 3000 verminderd.

Met de benoeming van het gemeenteraadslid Jhr Henri Ver Huell in de Commissie van Fabricage op 15 september 1864 wordt het driemanschap van raadslid, architect (Van der Waeyen Pieterse) en plantagemeester (Kros) gevormd, dat vaart zet achter de aanplant van de Bosjes. Met het nieuw inplanten van bomen en struiken - na het verwijderen van de oude begroeiing als duinrandbos - wordt begonnen aan de kant van de Kerkhoflaan, waar nieuwe 'popelen' (Italiaanse populieren) geplant worden. In eigen beheer

worden wegen, wandel- en paardenpaden aangelegd. De voortgang is uitstekend te volgen in de weekstaten van Kros van 1866 tot 1872. In de weekstaten wordt ook vermeld dat hij voor het werk in de Bosjes 51 'duinarbeiders' tot zijn beschikking heeft. 1867 mag een topjaar genoemd worden met beplanting van 18.875 vierkante ellen. Veel van het benodigde plantsoen was afkomstig van de eigen kwekerij. In 1868 worden 2 bunders 35 roeden en 22 ellen beplant met 19.800 stuks plantsoen, voor uitbreiding 38.200 stuks. In 1869 worden 29.800 eiken en 1500 popelen en abelen geplant, in 1870 32.500 eiken, 1500 berken, 500 esdoornen, 4000 essen, 390 zware popelen en 1500 abelen en popelen over een oppervlakte van 94 aren. In de daaropvolgende jaren wordt hard doorgewerkt: elk jaar wordt in de verslagen van de gemeente juichend vermeld hoe goed de voortgang verloopt.

De aanleg van de paden en wegen wordt tegelijkertijd aangepakt. In deze tijd ontstaat de structuur van bochtige paden, die zo kenmerkend was voor de Bosjes, en vooral op de kaart van 1938 nog goed zichtbaar is. (wordt vervolgd)

door Anneke Landheer-Roelants

Open dag Haags Bosbeheer

Het was gezellig in de Scheveningse Bosjes op de open dag Haags Bosbeheer.